

**ГОДИШЕН ДОКЛАД НА ОБЩИНА „МАРИЦА“
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ
ПО ИНТЕГРАЦИОННАТА ПОЛИТИКА ЗА 2015Г.,
СЪГЛАСНО
ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА „МАРИЦА“
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ
ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ
ОТ РОМСКИ ПРОИЗХОД И ДРУГИ ГРАЖДАНИ В
УЯЗВИМО СОЦИАЛНО ПОЛОЖЕНИЕ,
ЖИВЕЕЩИ В СХОДНА НА РОМИТЕ СИТУАЦИЯ
2014 – 2020Г.**

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. УВОД.....	2 стр.
II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКО НИВО ПО ПРИОРИТЕТИ.....	2 стр.
1. Приоритет „Образование”.....	2 стр.
2. Приоритет „Здравеопазване“.....	4 стр.
3. Приоритет „Жилищни условия”.....	8 стр.
4. Приоритет „Заетост“.....	9 стр.
5. Приоритет „Върховенство на закона и недискриминация”.....	11 стр.
6. Приоритет „Култура и медии“.....	12 стр.
III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	13 стр.

I. УВОД

Настоящият Годишен доклад на община „Марица“ за 2015г. отчита напредъка по изпълнението на Плана за действие на община „Марица“ за изпълнение на областна стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация 2014-2020г. (ПИР). Планът се основава на приоритетите и насоките в държавната политика за интегриране на ромските общности и сходните такива и по-конкретно на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020 (НСРБИР) и на международната инициатива „Десетилетие на ромското включване 2005-2015“.

Годишният доклад е изработен от експертен екип на община „Марица“ въз основа на задълбочен и обстоен анализ на извършените дейности от ресорните отдели и дирекции, отговорни за изпълнението на мерките от ПИР.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКО НИВО ПО ПРИОРИТЕТИ

Настоящият доклад дава информация за предприетите действия от община „Марица“ по приоритети през 2015г., съгласно заложените в ПИР дейности и мерки.

1. ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

В детските градини и в училищата на територията на община „Марица“ са създадени условия за равен достъп до качествено образование на всички деца и ученици, независимо от тяхната етническа принадлежност. Основна цел по приоритет „Образование“ е превенция на отпадане от образователния процес на деца и ученици от ромски произход. Ключов момент за постигане на целта е гарантиране правото на равен достъп до качествено образование, включително чрез интеграция на ромски деца и ученици в етнически смесени детски градини и училища.

1.1. Детски градини

Посещаемостта на детските градини е от изключително значение за развитието на децата и за формиране на умения за общуване в мултикултурна среда. Броят на целодневните детски градини на територията на общината през 2015г. стана 16. В образователния процес в детските градини са включени общо 1 125 деца (Таблица № 1), разпределени в 43 групи. От тях около 55% са от ромски произход. Както се вижда от таблицата, наблюдава се нарастваща тенденция на броя на детските учители през 2015г. в сравнение с 2010г. През 2015г. детските учители са 89 на брой като двама от тях са от ромски произход.

Таблица № 1. Брой детски градини, детски учители и деца

Община Марица, Детски градини					
(Брой)					
Показатели	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Детски градини - общо	15	15	15	15	16
Детски учители	84	85	86	88	89
Деца	1 049	1 048	1 080	1 141	1 125

Образователната структура и политика на община „Марица“ гарантират и съблюдават за редовната посещаемост на детските образователни структури. Със заповед на кмета на община „Марица“ от месец септември 2015г. таксата за посещение на детски градини от деца на възраст 5-6 години отпада, като с това се цели стимулиране на посещаемостта и е превенция от ранно отпадане от образователния процес. С това действие общината се стреми да обхване всички деца, подлежащи на задължително обучение.

В края на 2014г. община „Марица“ успешно приключи проект „Заедно можем повече“, който е на обща стойност 94 312лв. и е финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси“, схема BG051PO001-4.1.05 „Образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства“. Целта на проекта е да подпомогне по-успешната социална и трудова реализация на децата и учениците от етническите малцинства чрез подобряване на условията за равен достъп до образование и обучение, засилване на мотивацията за участие в образователния процес, допълнителни занимания с децата и учениците, за които българският език не е майчин. Целевите групи от четири целодневни детски градини, обхванати от проекта, са както следва:

- 138 деца – всички от ромски и турски произход;
- 20 учители;
- 50 родители на деца от етнически малцинства;
- 172 деца от български произход – допълнително включени за участие.

По проекта бяха организирани дейности извън задължителните педагогически занимания за разширено и успешно ползване на българския език и социална интеграция в мултикултурна среда. Бяха създадени различни клубове по интереси – театър, изучаване на български език, спортни игри, народни танци, вокални групи, мажоретки, аеробика, изобразително изкуство и др. **Поради големия интерес от страна на децата и техните родители работата на клубовете продължава и през 2015г.** Проектът отчита повишена роля на детската градина в живота на децата и компенсирани пропуски в обучението в домашна среда при усвояване на българския език. Чрез допълнителните образователни дейности е постигнато пълноценно творческо и физическо развитие на потенциала на децата, изградена е култура на отговорност, сътрудничество и етническа толерантност между деца, родители и общественост.

Педагогическите специалисти, получили квалификация за работа в мултикултурна среда, продължават да прилагат придобитите знания и умения за подобряване на средата за развитие на деца в уязвимо социално положение.

Община „Марица“ продължава усилена работа в областта на интеграцията на децата от етническите малцинства. В края на 2015г. общината има разработено и внесено проектно предложение „Заедно ръка за ръка – творим красота“ по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020“, схема BG05M20P001-3.001-0075 „Подкрепа за предучилищното възпитание и подготовка на деца в неравностойно положение“. Проектът цели да подпомогне децата от етническите малцинства да се изградят като пълноценни граждани и да постигнат успешна професионална, социална и личностна реализация. За разлика от предходния проект, при който дейностите се осъществяваха в 4 детски градини, при този проект интересът е по-голям и е предвидено дейностите да се осъществяват в 6 детски градини - с.Труд, с.Рогош, с.Костиево, с.Бенковски, с.Трилистник, с.Войводиново и при една подготвителна група в основното училище в с.Динк.

Всички тези дейности, изпълнявани в детските градини на територията на общината, целят да засилят интереса към обучение още в ранна детска възраст и да насърчат по-висок родителски ангажимент към образователния процес.

Успешното изпълнение на проектите спомагат за постигане на заложените в Плана за действие на община „Марица“ очаквани резултати, свързани с образователния процес, а

именно повишено качество на образование на децата от ромския етнос, както и устойчивост на процеса за интеграция.

1.2. Училища

Училищната структура на община „Марица“ е добре развита и предоставя благоприятни условия за качествено образование. На територията на общината функционират 13 училища, от които 11 основни и 2 начални (в селата Войсил и Динк). Общият брой на учениците на територията на общината през учебната 2014-2015г. е 2087, а относителния дял на учениците от ромски произход е 45%.

Таблица № 2. Брой училища, паралелки, учители и учащи

Статистически зони Статистически райони Области Общини	Училища	I - IV клас			V - VIII клас			Завършили
		Паралелки	Учители	Учащи	Паралелки	Учители	Учащи	
Общо	2 087	12 708	14 769	261 793	10 022	17 119	214 723	45 455
Южен централен район	458	2 604	3 052	52 919	2 102	3 684	43 615	9 086
Пловдив	60	599	663	12 946	417	691	9 718	2 134
Марица	13	67	73	1162	53	94	925	117

Таблица № 2 показва броя на училищата, паралелките, учителите и учащите до 8-ми клас на територията на цялата страна, Южен централен район, област Пловдив и община „Марица“. Относителният дял на „завършилите спрямо общия брой учащи“ в общината е по-нисък в сравнение с този на областта. В сравнение с данни от учебната 2013/2014 има и лек спад в броя на завършилите ученици, но този тренд се наблюдава в цялата страна. Въпреки това, в сравнение със същата година, се наблюдава лека тенденция на нарастване броя на учащите на територията на общината.

Всички деца на територията на общината имат равен достъп до образователните институции. Децата, които получават образование в съседно населено място се превозват със специализирани училищни автобуси до училището и обратно.

В началото на учебната 2015-2016г. общо 25 ученици са прекъснали обучението си – 13 от тях поради заминаване на семействата в чужбина, а останалите 12 – поради други разнородни причини. Броят на отпадналите от образователния процес ученици в общината в началото на учебната 2015-2016г. е 14. Като основна причина може да се посочи големия брой натрупани отсъствия.

С влизането в сила на Закона за предучилищното и училищното образование от 01.08.2016г. ОУ „Васил Левски“, с. Маноле ще се преобразува в първото за общината средно училище, което ще бъде и с професионални паралелки в сферата на земеделието.

2. ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

2.1. Достъп до здравни услуги и програми

Здравната политиката на община „Марица“ е насочена към създаване на по-добри условия и осигуряване на равен достъп на всички граждани на общината до здравни услуги, независимо от техния пол, възраст, етническа и социална принадлежност. Особено внимание се обръща на подобряване на здравното обслужване на групите в неравностойно положение.

Цел по приоритет „Здравеопазване“ в областта на ромското здравеопазване за периода

2014-2020 година е да се гарантира равно третиране и премахване на разликата между пациентите от ромски произход и другите пациенти, така че да се подобри достъпът на ромите, наравно с другите, до превенция, първични здравни грижи, спешна медицинска помощ и специализирани здравни услуги. Община „Марица“ се стреми да постигне тези цели чрез:

- Гарантиране на предоставянето на основни социални услуги и пълни здравни услуги за ромите;
- Осигуряване на редовни медицински прегледи, предродилни и следродилни грижи, семейно планиране;
- Прилагане на схеми за безплатна ваксинация, насочени по-специално към живеещите в маргинализирани и отдалечени райони;
- Обучение на роми за квалифицирани здравни медиатори;
- Повишаване на здравните знания и информираността на ромското население чрез осъществяване на здравни консултации за деца и формиране на родителски умения.

Част от изпълнението на приоритет „Здравеопазване“ е дейност „Детски ясли и детски кухни“. За 2015г. финансовите средства от бюджета на община „Марица“, похарчени за дейността, възлизат на 89 225лв. Достъп до дейността имат и ромските родители, но въпреки това ползването на детска млечна кухня от ромски семейства на територията на общината е под 1%.

По перо „Обезщетения и помощи“ по решение на Общински съвет „Марица“ от общинския бюджет за 2015г. са похарчени общо 37 004лв. Средствата са отпуснати за подпомагане на хора от уязвими групи, социално слаби семейства, хора с изключително нисък жизнен стандарт. Средствата са финансирани и покрили нужди за:

- Ин-витро процедури
- Еднократни помощи до 1000лв. на социално слаби и/или болни граждани
- Помощ за абитуриенти-сираци – без 1 или 2-ма родители
- Коледни помощи за деца с увреждания и деца сираци
- Покриване на пътно-транспортни разходи на ученици от социално слаби семейства

По проект „Общностен център за деца и семейства в община „Марица“, финансиран по Проект за социално включване – СФ №РД 09-89/04.07.2011г., в село Крислово са построени детска градина и център за ранна интервенция на уврежданията. Проектът цели превенция на социалното изключване и намаляване на бедността сред децата чрез инвестиции в ранното детско развитие. Чрез подобряване на готовността на децата за включване в образователната система и подкрепата за формиране на родителски умения сред уязвимите групи родители се цели да се ограничи и предаването на бедността между поколенията. За реализацията на дейностите в Центъра през 2014г. община „Марица“ извърши подбор на специалисти, но поради липса на конкурентни кандидатури подборът беше отложен за 2015г.

Изпълнението на дейностите в Центъра започна след като през 2015г. по проекта бяха назначени лекар-педиатър, кинезитерапевт/рехабилитатор, психолог, логопед, специален педагог, медиатор – семейно консултиране и планиране, медиатор – ранна интервенция на уврежданията, координатор/социален работник.

С цел организиране работата на Центъра, екипът проведе работни срещи за набелязване и обсъждане на факти и обстоятелства във връзка с изпълнението на дейностите на отделните специалисти. Идентифицирани са потребителите на услугата чрез Дирекция „Социално подпомагане „Марица“, като беше предоставен списък на бенефициентите и Телк решение на деца с увреждания на територията на Община „Марица“. Организирани са срещи

с родители на деца с увреждания, като се разясняват възможностите на услугата и се предоставят информационни и обучителни материали.

Услугите, които се предоставят по проекта на територията на общината са следните:

- Ранна интервенция на уврежданията;
- Формиране и развитие на родителски умения;
- Семейно консултиране и подкрепа.

Изпълнението на дейностите по проекта обхваща целева група със следния социално-икономически профил:

1. Родители от уязвими групи
2. Родители с ниско ниво на образование
3. Родители, живеещи в лоши жилищни условия
4. Родители, при които е на лице риск от изоставяне на детето
5. Родители, които имат дете/деца в риск (регистрирани в Дирекциите „Социално подпомагане” на АСП)
6. Родители, за които има данни, че не полагат достатъчна грижа за децата си, регистрирани в полицията, ДСП на АСП
7. Родители на деца със здравословни проблеми
8. Родители на деца във висок риск

При изпълнението на дейностите, включените потребители на услугите от ромски произход възлиза на около 40%.

В края на 2015г. след като Министерството на труда и социалната политика в качеството си на УО по ОП „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020г. обяви процедура на директно предоставяне на БФП BG05M9OP001-2.004 „Услуги за ранно детско развитие”, община „Марица“ разработи ново проектно предложение, с което да осигури продължаване на дейностите по предоставяне на социалните услуги в Центъра. В началото на 2016г. проектът е внесен и е в процес на оценка.

През 2015г. община Марица изпълнява и друг социален проект - „Нови възможности за грижа“, финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси“, бюджетна линия 2014BG05M9OP001-2.2015.001 „Нови алтернативи“. Проектът обхваща и 19-те населени места в общината и цели да осигури по-висок стандарт на живот на възрастни хора с трайни увреждания и самотно живеещи хора, които са социално изолирани и не са в състояние сами да организират бита си и да поддържат хигиената в дома си, и да се предотврати зависимостта им от институционализиран тип грижи. Към 31 декември 2015г. потребителите на социалната услуга „Личен асистент“ са общо 91 като 22% от тях са роми. Изпълнението на дейностите приключва на 29.02.2016г.

В продължение на този проект, в началото на 2016г. община „Марица“ стартира проект „Център за интегрирани и социални услуги“, финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси“, схема BG05M9OP001-2.002 „Независим живот“ като по него освен лични асистенти ще бъдат осигурени и психолог, рехабилитатор и социален работник.

2.2 Здравни показатели

Справка за извършената регистрация по ЗЛЗ в РЗИ – Пловдив към февруари 2016г. показва, че на територията на община „Марица“ има 28 общопрактикуващи лекари, чиито практики обхващат 18 от 19-те населени места. За сравнение – в началото на 2015г. общопрактикуващите лекари са били 19.

Справката сочи още, че броят на денталните медици, осъществяващи дейност на територията на община „Марица“, е 30, което е с 4 повече спрямо началото на 2015г.

През 2015г. няма промяна в структурата и броя на лечебните заведения на територията на общината. Броят на общопрактикуващите лекари е достатъчен за задоволяване на здравните потребности на местното население. Достъп до здравни услуги, предоставяни от личните лекари и лекарите по дентална медицина е осигурен и за представителите на ромската общност. Въпреки това посещенията им са редки поради високия дял на здравно неосигурените сред тях - около 60 – 70%.

По последни данни, подадени от общопрактикуващите лекари на територията на община „Марица“, актуални към февруари 2016г., броят на лицата с аортокоронарен байпас е 167, с клапно протезиране - 123 и с трансплантация – 3.

Таблица № 3. Живородени и възраст на майката

Области/ Общини	Общо	Живородени и възраст на майката							Относителен дял на майки под 20г. спрямо общия брой
		под 20	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45+	
Общо за страната	67 585	6 655	14 454	20 770	16 204	7 978	1 401	116	9,85%
Област Пловдив	6 636	696	1 404	2 072	1 618	736	104	6	10,50%
Община "Марица"	311	36	83	106	62	20	4	.....	11,6%

Данните от Таблица № 3. Живородени и възраст на майката за 2014г. сочат, че относителният дял на ражданията, при които майката е на възраст под 20г. е 11,6%. Както се вижда от таблицата обаче, този процент не се различава много от процентното отношение за цялата страна. От общия процент раждания при възраст на майката под 20г., този на родилите под 18-годишна възраст е около 50-60%. Този процент съвпада и с дела на живородените извънбрачни деца. По неофициални данни високият процент раждания под 18-годишна възраст се определя от етническата принадлежност на момичетата в тази възрастова група. Най-висок е делът на родилите под 18 години в селата с висока концентрация на ромско население, а именно с. Рогош, с. Калековец и с. Динк.

2.3 Спорт и спортна инфраструктура

Община „Марица“ приема спортните ценности за едни от водещите в процеса на интеграция на малцинствата. Именно поради тази причина в плана за действие са заложени като подприоритет спортните дейности. Във всички населени места има отредени терени за спорт, които са достъпни за всеки, който желае да спортува, без значение от възраст, пол, етническа принадлежност и др.

През 2015г. завърши изграждането на многофункционалната спортна зала в с.Маноле. Залата е с комбинирано игрище за физкултурни занимания, волейбол и баскетбол. Оформени са трибуни с пет реда седалки с 345 места. Дворът е с площ 4000 кв.м и е богато озеленен и благоустроен с площадки за баскетбол, волейбол и писта за 100м. бягане. Осъществяването на проекта позволява на повече деца, независимо от етническия им произход, заедно да затвърждават спортните си умения, а също и да се забавляват.

На територията на общината са регистрирани 15 футболни клуба, 1 хандбален клуб в с.Труд, 1 баскетболен клуб в с.Рогош, 1 клуб по вдигане на тежести в с.Динк и 1 клуб по конен спорт в с.Войводиново. Във всички спортни клубове и прояви взимат участие и представители на ромския етнос без това да създава напрежение и неразбирателство между

участниците. Това доказва, че спортът е един от най-добрите интеграционни инструменти за насърчаване на социалното приобщаване.

Развитието на спорта в общината с годините е достигнало добро ниво и съществуват добри спортни традиции. И през 2015г. община „Марица“ взе активно участие в Държавните игри на малките селища по хандбал (юноши и девойки) и баскетбол (юноши).

През месец февруари се проведе първият Общински турнир по белот за Купата на кмета на община „Марица“. Право на участие имаха всички граждани от населените места на общината, удостоверяващи самоличността си с документ за самоличност.

И през 2015г. в общината се проведе общински първенства по следните видове спорт: футбол, хандбал, лека атлетика, баскетбол. През месец декември се проведе и благотворителен турнир по мини футбол „За купата на кмета“.

Във всички състезания активно участват и представители на ромския етнос, което е признак за успешната антидискриминационна политика, която община „Марица“ провежда през годините.

3. ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ”

Община „Марица“ се стреми да подобрява жилищните условия, включително и прилежащата техническа инфраструктура чрез няколко основни дейности, заложи в Плана за интеграция на ромите.

Проблемът с незаконните постройки на жителите от ромски произход, който е актуален за цялата страна, е налице и в населените места в община „Марица“.

През 2014г. община „Марица“ стартира процедура по разширяване на урбанизираната територия и включване на парцели, които са застроени без устройствен статут в с. Костиево. Извършено е заснемане на парцелите, които са застроени от жители от ромски и/или турски произход. През 2015г. общината получи разрешение от Министерството на земеделието да включи в строителните граници на с.Костиево общо 68 543кв.м. земеделска земя - общинска собственост, за изграждане на обект: „Жилищно строителство“.

През 2015г. Министерството на земеделието разреши включването в строителните граници и на с.Динк общо 23 042кв.м. земеделска земя - общинска собственост, за изграждане на обект: „Жилищно строителство“.

През 2015г. има стартирала процедура по разширяване на урбанизираната територия и в с.Рогош, но поради тежката административна процедура необходимите разрешения все още не са влезли в сила.

В Програмата за управление и разпореждане с имоти и вещи, общинска собственост на община „Марица“ за 2015г. са заложи и отредени общински имоти с право на строеж на социални жилища в 14 населени места на територията на общината:

Таблица № 4. Населени места с отредени имоти за строеж на социални жилища – брой и обща площ

№	Населено място	Брой имоти	Обща площ /кв.м./
1	Бенковски	1	1 039
2	Войводиново	18	9 887
3	Войсил	7	5 821
4	Граф Игнатиево	5	4 111
5	Динк	5	3 465
6	Калековец	14	8 409
7	Костиево	1	1 134

8	Маноле	10	5 768
9	Манолско Конаре	8	4 961
10	Радиново	1	686
11	Скуtare	3	1 902
12	Трилистник	1	509
13	Труд	5	2 902
14	Царацово	7	4 548
	Общо	86	55 142

През отчетния период с учредено право на строеж на жилище върху общинска собственост са 33 жители на общината, от които около 80% са от ромски произход. Общата площ на учредените през 2015г. общински терени възлиза на 20 981кв.м. или 38% от отредените в началото на годината.

През 2015г. община „Марица“ успешно приключи 2 проекта за подобряване и развитие на водоснабдителна и канализационна инфраструктура в две от населените места:

1. **Проект:** „Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в с.Бенковски, общ.Марица“, на стойност 4 445 594,20лв., финансиран по мярка 321 Основни услуги за населението и икономиката в селските райони от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013г.
2. **Проект:** „Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в с.Трилистник, общ.Марица“, на стойност 3 266 407,20лв., финансиран по мярка 321 Основни услуги за населението и икономиката в селските райони от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013г.

Изграждането и въвеждането в експлоатация на приблизително 6000м. водоснабдителна и канализационна инфраструктура и пречиствателни станции в двете села осигуряват подобряване качеството на питейната вода в селото и спомагат за понижаването на риска от стомашно-чревни заболявания сред жителите. В с.Бенковски ромите са около 15%, а в с.Трилистник – около 10%. Като обособена ромска махала е една от крайните улици на с.Бенковски. При подготовката и на двата проекта в целевите групи са включени и уязвими групи от населението.

4. ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“

Една от най-уязвимите групи на пазара на труда е тази на безработните роми. Основна цел по приоритет „Заетост“ е мотивацията им за започване на работа и осигуряването на достъп до пазара на труда и до различни инициативи за самостоятелна заетост.

През 2015г. по Регионална програма за заетост община „Марица“ е осигурила работа за период от 6 месеца на 5 лица – нискоквалифициран персонал, продължително безработни и лица над 54 години.

По Националната програма „Активиране на неактивни лица“ в общинската администрация на община „Марица“ е назначено 1 лице – младши специалист Младежки медиатор.

По Националната програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания през 2015г. са назначени 2 лица за период от 24 месеца - едно лице в качеството си на младши специалист работи в кметството на с. Царацово, а друго – като младши експерт в кметството на с. Маноле.

По ОП „Развитие на човешките ресурси“, бюджетна линия 2014BG05M9OP001-2.2015.001 „Нови алтернативи“ община Марица като партньор на Агенция за социално подпомагане изпълнява проект „Нови възможности за грижа“. Проектът обхваща и 19-те

населени места в общината като ангажирани с предоставянето на социалната услуга „Личен асистент“ към 31 декември 2015г. са общо 86 бр. назначени лични асистенти. От тях 26,7% са роми. Проектът осигурява заетост на 86-те лични асистенти като изпълнението на дейностите приключва на 29.02.2016г.

Дирекция „Бюро по труда „Марица“ - Пловдив си сътрудничи и търси съдействието на неформални лидери и официални представители на гражданските ромски структури по места при реализирането на редица инициативи, касаещи подпомагане интеграцията на безработните лица от ромски произход.

Таблица № 5. Общ брой регистрирани лица в ДБТ „Марица“ - Пловдив

Общ брой регистрирани в ДБТ „Марица“ - Пловдив (по години)						
Година	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Брой	1206	1166	1330	1306	1212	964

Таблица № 5 показва общия брой на регистрираните лица в ДБТ „Марица“ – Пловдив по години – от 2010 до 2015г. Както се вижда, през 2015г. броят на регистрираните лица е 964, което, в сравнение с предходните 4 години, представлява сериозен спад. Около 40% от всички регистрирани лица в ДБТ „Марица“ - Пловдив са от ромски произход. Основните причини за високия процент на безработица сред тях са свързани с ниското им образователно и квалификационно ниво, поради което шансовете им на трудовия пазар са ограничени. Образователната структура на общия брой регистрирани лица е посочена в Таблица № 6:

Таблица № 6. Образователно равнище на регистрираните безработни в ДБТ „Марица“ - Пловдив

Образователно равнище на регистрираните безработни в ДБТ „Марица“ - Пловдив				
	2012	2013	2014	2015
Висше	50	61	58	60
Средно	357	419	303	291
Основно	189	233	221	172
Начално и по-ниско	727	627	547	441

От общия брой регистрирани за 2015г., лицата до 29 години включително са 174, от които 15 са висшисти, 44 - със средно образование, 24 – с основно и 91 – с начално или по-ниско.

По данни на ДБТ „Марица“ възрастовата структура на безработните лица от ромски произход е:

- 80 лица – до 24г.
- 65 лица – от 25 до 29г.
- 52 лица – над 52г.
- 108 – продължително безработни

От регистрираните самоопределили се като роми лица над 350 човека са обхванати и включени в различни дейности и инициативи. От тях на 209 лица е повишена пригодността за заетост – на 156 лица чрез мотивация, а на 53 лица - чрез професионално ориентиране.

Благодарение на дейността си ДБТ „Марица“ е осигурила работа на 164 роми по различни национални и европейски програми и проекти. 18 са лицата, ангажирани с изпълнение на дейности по ОП „Развитие на човешките ресурси“.

5. ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ”

Като част от държава членка на ЕС, община „Марица“ ефективно прилага административни разпоредби и практики, които целят да ограничат проявите на дискриминационно отношение към българските граждани от ромски произход и към други граждани в уязвимо социално положение. Основната цел при изпълнение на приоритета е да се постигне подобряване условията на живот на целевите групи чрез дейности за превенция от дискриминация, дейности, гарантиращи правата на гражданите и утвърждаване на принципа на равните възможности.

В случай на принудително изселване община Марица спазва напълно не само достиженията на правото на ЕС, но и международните задължения в областта на правата на човека и по-специално - Европейската конвенция за правата на човека.

През 2012г. стартира МКБППМН – община „Марица“, чиито дейности са свързани с:

- Ранна превенция и откриване на симптоми за извършване на криминални деяния;
- Дейности за ограничаване на криминалната активност на ромските деца;
- Превантивна работа с родителите;
- Други дейности по изпълнение на национални и общински планове и програми.

През 2015г., с цел предотвратяване и противодействие на извършването на противообществени прояви, МКБППМН – община „Марица“ е приложила 11 програми за превенция и противодействие на детското асоциално поведение, чиито информационни кампании са обхванали общо около 800 лица. За сравнение, през 2013г. програмите за превенция са били 6, а обхванатите лица – 500.

На 16.05.2015г. от МКБППМН бе проведен футболен турнир под надслов „Не на агресията и дрогата - да на спорта”, а на 19.09.2015г. бе проведен турнир по тенис на маса.

Общият брой на децата, водени на отчет в ДПС през годината, е 51 като 55% от тях живеят в криминогенна семейна среда, имат криминогенна приятелска среда или живеят в социално слаби семейства. Противообществените прояви на децата са свързани предимно с бягство от дома (8 случая), а извършените престъпления са основно кражби от магазини или други търговски обекти (14 случая). През 2015г. на територията на общината няма регистрирана нито една джебчийска кражба, извършена от малолетни или непълнолетни лица.

През 2015г. МКБППМН е насочила две малолетни лица с противообществена проява към Дирекция за социално подпомагане и отделите за закрила на детето за предоставяне на мерки за закрила. В местната комисия са разгледани два случая след условно осъждане на непълнолетни, при които съдът е информирал МКБППМН за организиране на възпитателни грижи. Проведени са беседи с родителите със съдействието на обществен възпитател, в резултат на което видимо се подобри отношението на родителите към малолетния, както и неговото поведение. Общият брой на малолетните и непълнолетните лица, с които са работили обществени възпитатели през 2015г. е 19.

Справка за общите условия, при които са живели малолетните и непълнолетните лица с решени възпитателни дела показва, че 29 деца са живеели при двамата си родители, а 1 лице - само с един родител. През 2015г. на територията на общината няма регистриран нито един случай на безнадзорни и малтретирани малолетни и непълнолетни лица.

През 2015г. МКБППМН със съдействието на директорите на училищата на територията на община „Марица” е организирала и провела лекции, беседи и обучения с цел превенция на противообществените прояви на следните теми:

1. Как би постъпил ти? Да си добър е лесно - I-IV клас
2. Поведение според нормите - I-IV клас
3. Какво губя, ако напусна училище - V-VIII клас
4. Как да се държим с непознати - кибер тормоз или непознат на улицата - I-IV клас
5. Вредно влияние на сектите – V-VIII клас
6. Модел на поведение – в питейните заведения, на улицата, в училище – предизвикателно облекло и поведение - V-VIII клас
7. Наркотични зависимости - V-VIII клас
8. Насилието в училище - I-VIII клас
9. Вредата от тютюнопушенето - I-VIII клас
10. Хив/СПИН - V-VIII клас

С протокол №1 от 28.07.2015г. от заседание на оперативното бюро към МКБППМН бе взето решение за създаването на консултативен кабинет към община „Марица“. Поради голямата разпръснатост на населените места в общината се взе решение за създаването на 3 консултативни кабинети, а именно Запад, Център и Изток. Поради ремонтни дейности в помещенията, определени за консултативни кабинети, същите ще заработят от м.януари 2016г.

Община Марица се ангажира с прилагането на методи, мерки и механизми за борба с дискриминацията, с която се сблъскват ромските деца и жени, като следи за спазването на законодателството относно браковете на непълнолетни, работи в подкрепа на борбата срещу принудителните бракове и абсолютно забранява просията, в която са въввлечени деца. Във всички дейности община „Марица“ се старее да ангажира включването на здравни инспектори и инспектори по труда, полицията, образователни експерти и членове на неправителствени организации и сдружения, както и представители на гражданското общество.

6. ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА И МЕДИИ“

Съхраняването, развитието и популяризирането на специфичната етнокултура на ромите като част от българската национална култура е сред основните цели на община „Марица“ в процеса на интеграция. Общината е създала условия за равен достъп на ромската общност до обществения културен живот. Основният двигател на културната дейност са 19-те читалища, разположени във всички населени места.

Дейностите, които са предприети през 2015г. за запазване и развитие на културната идентичност на ромската общност, са свързани предимно с организирането и провеждането на фестивали, чествания и събития с богата художествена самодейност.

През 2015г. традиционно община „Марица“ организира честването на Международния ден на ромите – 8-ми април под надслов „Пеем, танцуваме и живеем заедно“. Тази година домакин на събитието беше с. Калековец, където беше изградена специално за случая сцена, на която представителите на ромския етнос имаха възможност да изявят своите танцови умения, таланти и емоции. На местния стадион беше проведен оспорван футболен турнир, а на централния площад в селото бяха избрани победителите в конкурса „Мис и Мистър Ромска пролет“.

През 2015г. се проведе и XIII-ти национален събор за автентичен фолклор „От извора“ – с. Труд. Целта на събитието е да бъде показано разнообразието на българската национална култура, съхранено в обичаите, песните и танците, в различните диалекти и облекла. В тазгодишния събор се включиха над 800 участници от цялата страна, за да покажат своите певчески и танцови умения. Събитието няма състезателен характер и не поставя изисквания и ограничения пред желаещите да участват в него. През последните години съборът се превръща в една от най-значимите прояви в културния календар на общината.

Официалният празник на община „Марица“ се провежда 2 пъти в годината. Пролетното издание е на 25.03. - „Благовещение“ и се спазва традицията всяка година да се провежда в различно населено място. На 22 септември по повод Деня на Независимостта на България се провежда и есенния празник на община „Марица“. Провеждат се множество спортни състезания, на които вземат участие децата от спорните клубове. През целия ден звучи музика и се вият кръшни хора. Празникът се е превърнал в традиционен и знаков за общината, защото под звуците на веселието и широките усмивки обединява неговите жители независимо от тяхната възраст, пол, етническа принадлежност, образование и професионални умения.

На 8 май 2015г. в с.Граф Игнатиево под патронажа кмета на Община "Марица" се проведе конкурс за популярна песен „Марица Евровизия 2015г.". В конкурса взеха участие 160 деца от детските градини и училищата в община Марица и ученици от ОМГ „Акад. Кирил Попов“, гр.Пловдив. По регламент участваха индивидуални изпълнители, дуети и вокални формации. Повечето от изпълнителите бяха заложили на българска популярна песен.

По традиция през годината се провеждат и множество по-малки събития, чествания и състезания, организирани от местните общности по населени места. На територията на общината функционират 9 клуба на пенсионера, където членовете им осъществяват социални контакти, срещи, разговори, занимания по интереси, а също така се провеждат здравни беседи, консултации, чествания на рождени и именни дни, развива се художествена самодейност.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Община „Марица“ отчита напредък по изпълнението на Плана за интеграция на ромите 2014-2020. През 2015г. бяха постигнати няколко от целите, заложили по приоритети. Чрез различни проекти и механизми бяха подобрени образователните условия и беше повишена квалификацията на педагогическите специалисти за работа в мултиетническа образователна среда. Постигна се напредък и в приобщаването на родителите роми към образователния процес и засилване на участието им в него. Все още е налице необходимостта от повишаване на образователната активност и придобиваната степен на образование сред етническите малцинствени групи, които при тях са по-ниски спрямо тези в общността.

През 2015г. бяха предоставени и различни социално-здравни услуги, които спомогнаха отчасти за подобряване условията на живот на хората, живеещи в неблагоприятна обстановка и в уязвимо социално положение. Основен проблем на гражданите от малцинствен произход в сферата на здравеопазването все още остава високият дял на лицата извън обхвата на здравната и здравно-осигурителната система.

Заетостта сред ромското население все още е неустойчива и свита в рамките на неквалифицирания трудов пазар. През отчетния период по различни европейски, национални и регионални програми беше осигурена работа и повишена квалификацията на безработни лица, представители на ромския етнос, с което се цели повишаване конкурентоспособността на малцинствената работна сила, за да се улесни реализацията ѝ на местния пазар на труда.

Представителите на ромската общност участват активно в културния живот на общината. Богатият културен календар спомага не само за тяхното приобщаване към културния живот, но и за взаимното опознаване между различните етноси, което е гаранция за добро межкултурно общуване, недискриминационно отношение и проява на толерантност.

И през 2016г. община „Марица“ ще продължи да реализира проекти и мерки с цел постигане на устойчивост на резултатите.